

Dokument na schôdzu

B9-0206/2019

25.11.2019

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe vyhlásenia Komisie

v súlade s článkom 132 ods. 2 rokovacieho poriadku

o opatreniach na riešenie dosahu rozhodnutia WTO v spore týkajúcom sa spoločnosti Airbus na európske poľnohospodárstvo (2019/2895(RSP))

**Luke Ming Flanagan, Marisa Matias, José Gusmão,
Konstantinos Arvanitis, Stelios Kouloglou, Manuel Bompard,
Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Manon Aubry, Emmanuel Maurel,
Miguel Urbán Crespo, Idoia Villanueva Ruiz, Eugenia Rodríguez Palop**
v mene skupiny GUE/NGL

Uznesenie Európskeho parlamentu o opatreniach na riešenie dosahu rozhodnutia WTO v spore týkajúcom sa spoločnosti Airbus na európske poľnohospodárstvo (2019/2895(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rozhodnutie, ktoré prijal rozhodca Svetovej obchodnej organizácie (WTO) v spore o subvencii spoločnosti Airbus (DS316) 2. októbra 2019 a ktorým schválil protiopatrenia USA týkajúce sa vývozu EÚ v hodnote 7,5 miliardy USD (6,8 miliardy EUR),
 - so zreteľom na formálne rozhodnutie orgánu WTO na urovnávanie sporov zo 14. októbra 2019, ktorým boli uvedené sankcie одобrené,
 - so zreteľom na rozhodnutie USA zaviesť od 18. októbra 2019 novú sadzbu valorického cla vo výške 25 % z hodnoty niektorých poľnohospodárskych výrobkov a valorického cla vo výške 10 % z hodnoty nepoľnohospodárskych výrobkov,
 - so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže USA sú hlavnou cieľovou krajinou poľnohospodárskeho vývozu EÚ-28, ktorý v roku 2018 predstavoval 22,3 miliardy EUR;
- B. keďže vývoz agropotravinových výrobkov z EÚ v hodnote 4,3 miliardy EUR (60 % z celkovej hodnoty protiopatrení) zasiahnu nové clá, ktoré zodpovedajú sume 1,1 miliardy EUR;
- C. keďže Spojené kráľovstvo, Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Nemecko a Írsko sú hlavnými krajinami, ktorých sa rozhodnutie USA týka; keďže to bude mať nepriaznivý vplyv aj na agropotravinárske odvetvia v ďalších členských štátoch EÚ;
- D. keďže napriek nechote USA dospieť k takej dohode o spore Boeing-Airbus, ktorá by bola pre obe strany prospešná, a uskutočniť kroky k odblokovaniu vymenovania členov Odvolacieho orgánu WTO orgánom WTO na urovnávanie sporov, Komisia navrhuje prideliť USA podiel colnej kvóty na dovoz vysokokvalitného hovädzieho mäsa, aj keď USA odmietli uznať zásadu predbežnej opatrnosti;
- E. keďže hlavnými poľnohospodárskymi výrobkami, na ktoré sa vzťahujú sankcie USA, sú výrobky EÚ s vysokou hodnotou (škótska whisky, víno, mliečne výrobky ako maslo a syr a olivový olej);
- F. keďže cieľom sú aj iné agropotravinárske výrobky, ako napríklad bravčové mäso, káva, sladké sušienky a ovocná šťava, hoci v menšej miere;
- G. keďže poľnohospodári a subjekty pôsobiace v agropotravinovom reťazci sa opäť stali obeťami nepoľnohospodárskeho obchodného konfliktu; keďže Taliansko a Írsko, ktoré nie sú súčasťou konzorcia Airbus, sú tiež vystavené novým clám;

- H. keďže sankcie USA spôsobia väčšiu nestabilitu na vnútornom trhu EÚ a znásobia existujúcu volatilitu trhu spôsobenú extrémnymi výkyvmi počasia, nadmernou výrobou v niektorých odvetviach, ktorá vyvíja tlak na zníženie výnosov výrobcov, ako aj potenciálnym negatívnym hospodárskym vplyvom vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ;
- I. keďže právo na výživu je uznané Všeobecnou deklaráciou ľudských práv z roku 1948;
- J. keďže globálny potravinový systém je v kríze, pričom potraviny sa v súčasnom priemyselnom potravinovom systéme považujú za súkromný statok, a nie za spoločný statok, čo by podporilo prechod na udržateľný potravinový systém, ktorý by bol spravodlivejší pre výrobcov potravín, ako aj pre ich spotrebiteľov;
- berie na vedomie, že rozhodnutie Spojených štátov o prijatí protiopatrení voči EÚ v dôsledku sporu so spoločnosťou Airbus schválil orgán WTO na urovnávanie sporov; vyzýva Komisiu, aby podporila reformu WTO, v dôsledku ktorej by pôsobnosť WTO zahŕňala posúdenie vplyvu obchodnej politiky na súlad s Parížskou dohodou a dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja;
 - zdôrazňuje, že tieto clá nebudú mať značný negatívny vplyv len na cieľové členské štáty a výrobky, ale aj na celé odvetvie poľnohospodárstva a agropotravinový reťazec v celej EÚ;
 - vyjadruje hlboké poľutovanie nad nedostatočným záujmom USA o úsilie EÚ dospieť rokovaniaми včas k riešeniu ešte pred zavedením ciel a naliehavo vyzýva Komisiu, aby pokračovala v rokovaniach s cieľom nájsť rýchle riešenie a zmierniť rastúce obchodné napätie medzi oboma stranami;
 - domnieva sa, že USA by sa nemal prideliť žiaden podiel colnej kvóty na dovoz vysokokvalitného hovädzieho mäsa, pokiaľ nevyvinú zmysluplnú snahu o riešenie prípadu Boeing-Airbus a kým táto krajina blokuje výmenu členov Odvolacieho orgánu WTO a odmieta všetky návrhy na začatie výberového konania s cieľom obsadiť zostávajúce voľné miesta;
 - vyzýva Komisiu, aby pozorne monitorovala trh EÚ, ako aj celý potravinový dodávateľský reťazec s cieľom zistiť akékoľvek narušenia vyplývajúce z uplatňovania týchto sankcií a sekundárneho vplyvu výrobkov, ktoré sa dostali mimo potravinového dodávateľského reťazca;
 - vyzýva EÚ, aby v súlade s pravidlami WTO využila dostupné nástroje spoločnej poľnohospodárskej politiky s cieľom umožniť poľnohospodárom spravodlivý prechod na udržateľné poľnohospodárske postupy založené na krátkych dodávateľských reťazcoch a regionálnej výrobe, aby boli čo najlepšie chránení pred vonkajšími otrasmami;
 - zdôrazňuje, že globalizácia potravinového dodávateľského reťazca nepriniesla výhody prvovýrobcov – odvetviu, ktoré je kvôli svojej roztrieštenosti charakterizované výrobou pod úrovňou nákladov, nízkou návratnosťou a rizikom nekalých obchodných praktík;
 - vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že sa poľnohospodárska politika EÚ vyvinula

smerom, ktorý považuje potraviny za komoditu; je pevne presvedčený, že výživa predstavujú základné ľudské právo a žiadna strana by ju nemala používať ako nástroj ofenzívy v obchodných sporoch;

9. vyzýva Komisiu, aby prevzala na celosvetovej úrovni vedúcu úlohu pri riešení rozporu medzi dostatočnými globálnymi dodávkami potravín a rozsiahlou podvýživou a hladom, ktorý je dôsledkom toho, že sa potraviny – jedna z našich najzákladnejších potrieb – považujú za komoditu, s ktorou sa obchoduje za účelom dosahovania zisku;
10. zdôrazňuje, že poľnohospodárska politika EÚ sa musí pretvoriť zo súčasného industrializovaného modelu založeného na vývoze do tretích krajín, v dôsledku čoho sú prvovýrobcovia vystavení geopolitickým udalostiam, ktoré nemôžu ovplyvniť, na model, ktorého primárnymi cieľmi budú potravinová suverenita, vysokokvalitné potraviny, spravodlivé výnosy výrobcov, ochrana životného prostredia a dobré životné podmienky zvierat;
11. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.